

Aleksander Michał Biesiada^{1,2,3}, Aleksandra Ciałkowska-Rysz^{4,5}, Agnieszka Mastalerz-Migas^{6,7}

¹Ad Vitam Przychodnia Zdrowia Sp. z o.o.

²NZOZ Siloe

³Wydawnictwo Interaktywne Medutools Sp. z o.o.

⁴Klinika Medycyny Paliatywnej, Wydział Lekarski Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

⁵Polskie Towarzystwo Medycyny Paliatywnej

⁶Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

⁷Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej

Opiekapaliatywna.info – wspólny projekt PTMR i PTMP wspierający lekarzy rodzinnych i pacjentów

W związku ze zwiększającym się zapotrzebowaniem na świadczenia w zakresie medycyny paliatywnej oraz rosnącymi potrzebami edukacyjnymi lekarzy rodzinnych Polskie Towarzystwo Medycyny Rodzinnej (PTMR) i Polskie Towarzystwo Medycyny Paliatywnej (PTMP) stworzyły wyszukiwarkę placówek opieki paliatywnej – opiekapaliatywna.info. Oficjalna inauguracja projektu odbyła się 17 listopada 2022 r. Wyszukiwarka została objęta patronatem Rzecznika Praw Pacjenta oraz Fundacji My Pacjenci.

Według dostępnych danych w 2018 r. na 1000 mieszkańców Polski przypadało średnio 1,17 lekarza POZ, a na 100 tys. populacji tylko 1,09 lekarza medycyny paliatywnej. Na podstawie danych z Narodowego Funduszu Zdrowia oraz zebranych z jednostek opieki paliatywnej w 2018 r. opieką paliatywną w Polsce objęto łącznie 94,9 tys. pacjentów, w tym 61 tys. domową, 35,9 tys. stacjonarną i 16,7 tys. ambulatoryjną, a usługi z zakresu opieki paliatywno-hospicyjnej świadczyło 551 podmiotów medycznych. Kluczowe jest więc, aby kierować pacjentów do dobrze dobranych form opieki paliatywnej w odpowiednim momencie, co umożliwi maksymalne jej wykorzystanie.

Podstawą realizacji projektu było badanie, w którym wzięło udział 755 lekarzy POZ i 102 lekarzy

medycyny paliatywnej. Wyniki przeprowadzonej ankiety wskazały na potrzebę wsparcia współpracy pomiędzy specjalistami. Z perspektywy omawianego problemu kluczowe były pytania dotyczące:

- oceny współpracy pomiędzy lekarzami w zakresie opieki nad pacjentami,
- zastrzeżeń związanych z realizacją współpracy,
- sposobów poprawy współpracy.

Średnio jakość współpracy została oceniona na 4/10 przez lekarzy POZ i 3,8/10 przez lekarzy medycyny paliatywnej. Powyższe wyniki wskazały na potrzebę wprowadzenia rozwiązań, które umożliwią poprawę jakości współpracy i zwiększą dostęp do informacji na temat świadczeń medycyny paliatywnej.

Badanie ujawniło, że wiedza w zakresie różnych rodzajów opieki paliatywnej jest wśród lekarzy medycyny rodzinnej niewystarczająca. Wpływa to na możliwość kierowania pacjentów do wybranych form opieki. Głównym celem projektu wyszukiwarki opieki paliatywnej stała się zatem poprawa dostępu do informacji dla lekarzy i pacjentów oraz ich bliskich, co ma się przełożyć na skuteczniejszą komunikację i lepszą jakość opieki nad pacjentami. Celem jest także zwiększenie świadomości, czym jest opieka paliatywna i jakie jej formy są dostępne oraz refundowane w Polsce.

Możliwości wyszukiwarki:

- odnajdywanie najbliższych jednostek opieki paliatywnej,
- odnajdywanie pobliskich (alternatywnych) placówek, np. w odległości do 40 km od miejsca zamieszkania pacjenta,
- pokazywanie kompletnych danych kontaktowych.

Dodatkowo wyszukiwarka daje dostęp do danych konsultantów wojewódzkich w dziedzinie medycyny paliatywnej oraz przydatnych materiałów informacyjnych dla lekarzy medycyny rodzinnej, pacjentów i ich bliskich.

Z perspektywy lekarzy POZ wyszukiwarka jest narzędziem, które w znaczący sposób może poprawić współpracę nie tylko z lekarzami medycyny paliatywnej, ale przede wszystkim z pacjentami wymagającymi ich opieki. Pomoc w odnalezieniu najbliższej odpowiadającej potrzebom chorego placówki może okazać się dla pacjenta nieoceniona. Dzięki funkcjonalnościom wyszukiwarki lekarze POZ zyskują możliwość kierowania pacjentów do odpowiedniego rodzaju opieki paliatywnej z uwzględnieniem ich stanu klinicznego. Na stronie wyszukiwarki możliwe jest odnalezienie placówek udzielających świadczeń w formie zespołów domowej opieki paliatywnej, poradni medycyny paliatywnej, hospicjum stacjonarnego, perinatalnej opieki paliatywnej oraz oddziału medycyny paliatywnej.

Głęboko wierzymy, że dzięki projektowi możliwe będzie zapewnienie odpowiedniej opieki pacjentom, których należy objąć takimi świadczeniami.

Projekt zapewnia lekarzom POZ, pacjentom oraz ich rodzinom stały dostęp do aktualnych informacji dotyczących świadczeń medycyny paliatywnej. Strona WWW będzie rozbudowana o kolejne elementy, między innymi wyjaśnienie zasad kierowania do opieki paliatywnej (dla lekarzy oraz pacjentów).

17 listopada 2022 r. w siedzibie Biura Rzecznika Praw Pacjenta podczas 1,5-godzinnej konferencji prasowej przedstawiono projekt. W wydarzeniu uczestniczyli między innymi zastępca rzecznika praw pacjenta Grzegorz Błażewicz, dr hab. n. med. Agnieszka Mastalerz-Migas, prof. UMW, prezes PTMR, oraz przedstawiciele PTMP: dr hab. n. med. Aleksandra Ciałkowska-Rysz, prof. UM w Łodzi, prezes PTMP, i dr hab. n. med. Tomasz Dzierżanowski. Spotkanie było także okazją do omówienia ważnych wyzwań stojących przed medycyną rodzinną i medycyną paliatywną w obszarze współpracy i zapewnienia opieki pacjentom. Poruszono między innymi problem finansowania opieki paliatywnej. W dyskusji zwrócono uwagę na pacjentów pozostających pod opieką lekarza rodzinnego w okresie oczekiwania na przyjęcie do opieki paliatywnej (wskutek ograniczenia dostępu do świadczeń w ramach kontraktów z NFZ). Wskazano kolejne istotne obszary wymagające wsparcia, zwłaszcza w zakresie edukacji (pacjentów i lekarzy POZ).

Adres do korespondencji:

lek. Aleksander Michał Biesiada
Ad Vitam Przychodnia Zdrowia Sp. z o.o. Sp. k.
ul. Szkolna 15
32-052 Radziszów
e-mail: alek@alekbiesiada.pl